

A background image showing a group of business professionals in an office setting. A woman in a dark blazer is holding a smartphone, while others are looking at a tablet displaying charts. Coffee cups are visible on a table.

Budsjett 26 – Sauda kommune

Torsdag 30. oktober 2025

Kommunedirektør

Budsjett 2026
Økonomiplan 2026 – 2029

Sydande Sauda – eit kraftsenter

Me skal styrka Sauda som eit kraftsenter der alle er velkomne inn «i varmen».

*Sauda skal vera ein attraktiv småby for folk og næringsliv. Eit kraftsenter som gir energi og livsgrunnlag. Våre fortinn skal vera eit tett, attraktivt og levande sentrum. Det skal vera bymessige kvalitetar nært store, tilgjengelege naturressursar og naturkvalitetar. Kommunen skal nytta eigne ressursar og eigenart for å skapa investeringslyst, besøkslyst og trivsel. Slik vil me utvikla eit berekraftig samfunn med interessante arbeidsplassar og gode livsvilkår i Sauda.
(Kommuneplanens samfunnsdel Sauda 2019-2030, side 4)*

Årets budsjettforslag

Flere av vedtakene og bestillingene som er gjort i politiske saker gjennom året, blir fulgt opp, belyst og vurdert i forbindelse med denne budsjett- og økonomiplanen. Det er tatt hensyn til vedtak gjort i desember 2024, *Kvalitetsmelding for barnehage, skole og SFO* og *Forebyggende plan for omsorgssvikt og utvikling av alvorlige atferdsvansker* fra april 2025, samt rammesaken fra juni 2025. Det legges derfor ikke fram egne enkeltsaker for hvert enkelt vedtak, men oppfølgingen inngår som en del av helheten i planen.

Profil på forslaget

Handlingsrom Sauda - 1234

Kommunedirektøren har funnet rom for å foreslå en moderat økning av driftsutgiftene. Dette som et resultat av tydelige politiske signaler om en økt satsing på barn og unge, en noe mindre konservativ budsjettering av inntektene, og et solid arbeid de siste årene med god budsjettkontroll og reduksjon i utgifter. Dette gir nå et handlingsrom til å foreslå tiltak som også kan ses på som en investering i Saudas framtid.

Samtidig er kommunedirektøren opptatt av å sikre en bærekraftig økonomi over tid. Sauda bruker fortsatt en for stor del av kraftinntektene på løpende drift, og det har lenge vært en ambisjon å endre dette. Temaet har vært løftet i flere utviklingsprosesser, som *Sauda 2020–2025* og *Sauda 1, 2, 3, 4*. Det er igangsatt utredninger innen helse- og oppvekstområdet som vil gi politikerne et godt grunnlag for å vurdere framtidige endringer og tiltak. Målet er å videreutvikle tjenestene med bedre kvalitet og mer effektiv ressursbruk.

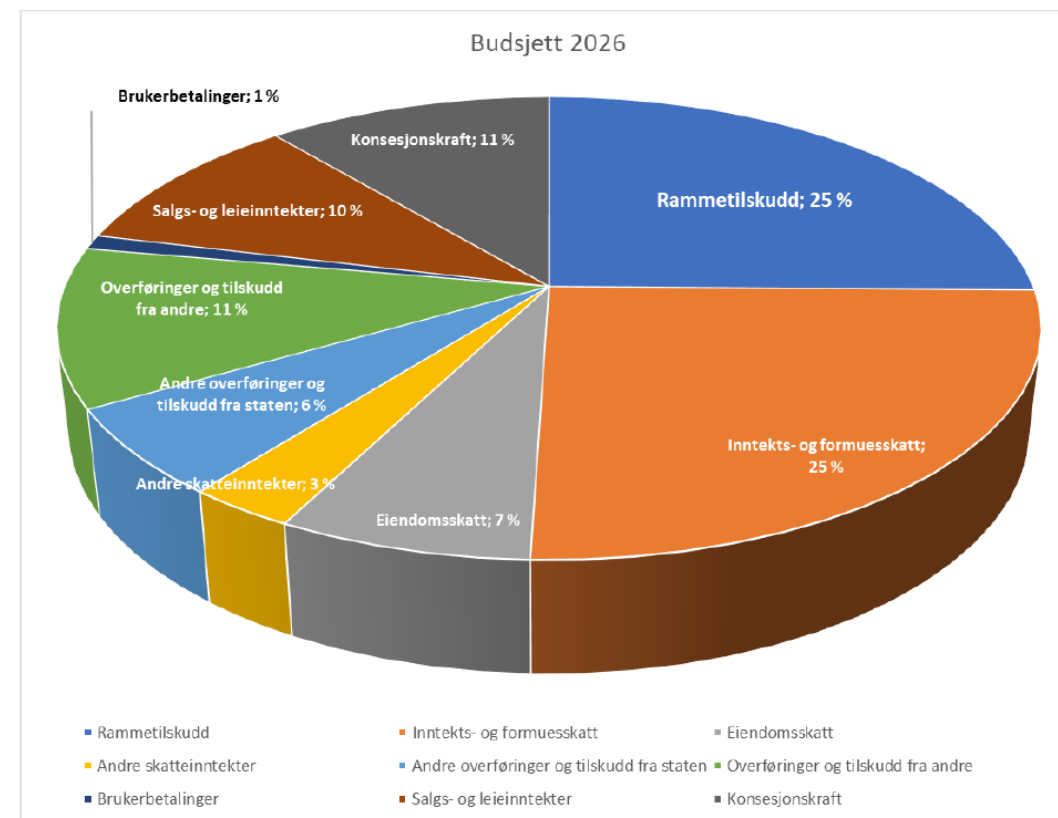
Kommunedirektøren foreslår at kommunestyret, administrativ ledelse og tillitsvalgte sammen tar initiativ til et eget utviklingsprosjekt, uavhengig av det ordinære budsjettarbeidet. Prosessen

Risikostyring på lang sikt

Budsjettforslaget for 2026 er utarbeidet med utgangspunkt i det reviderte budsjettet for 2025. Dette innebærer at vedtatte tiltak fra 2025 ligger til grunn for videre budsjettarbeid. Deretter er dagens drift på hvert enkelt tjenestested lagt inn (konsekvensjustert). Etter dette lå kommunen betydelig over rammen for hver sektor, og arbeidet har derfor i hovedsak handlet om å tilpasse driften til tilgjengelige inntekter.

Inntektene (frie inntekter – rammetilskudd og skatteinntekter) for 2026 baserer seg på regjeringens forslag til statsbudsjett og de tilhørende forutsetningene. Siden regjeringen er en mindretallsregjering, forventes det endringer i budsjettet før vedtak i Stortinget i desember.

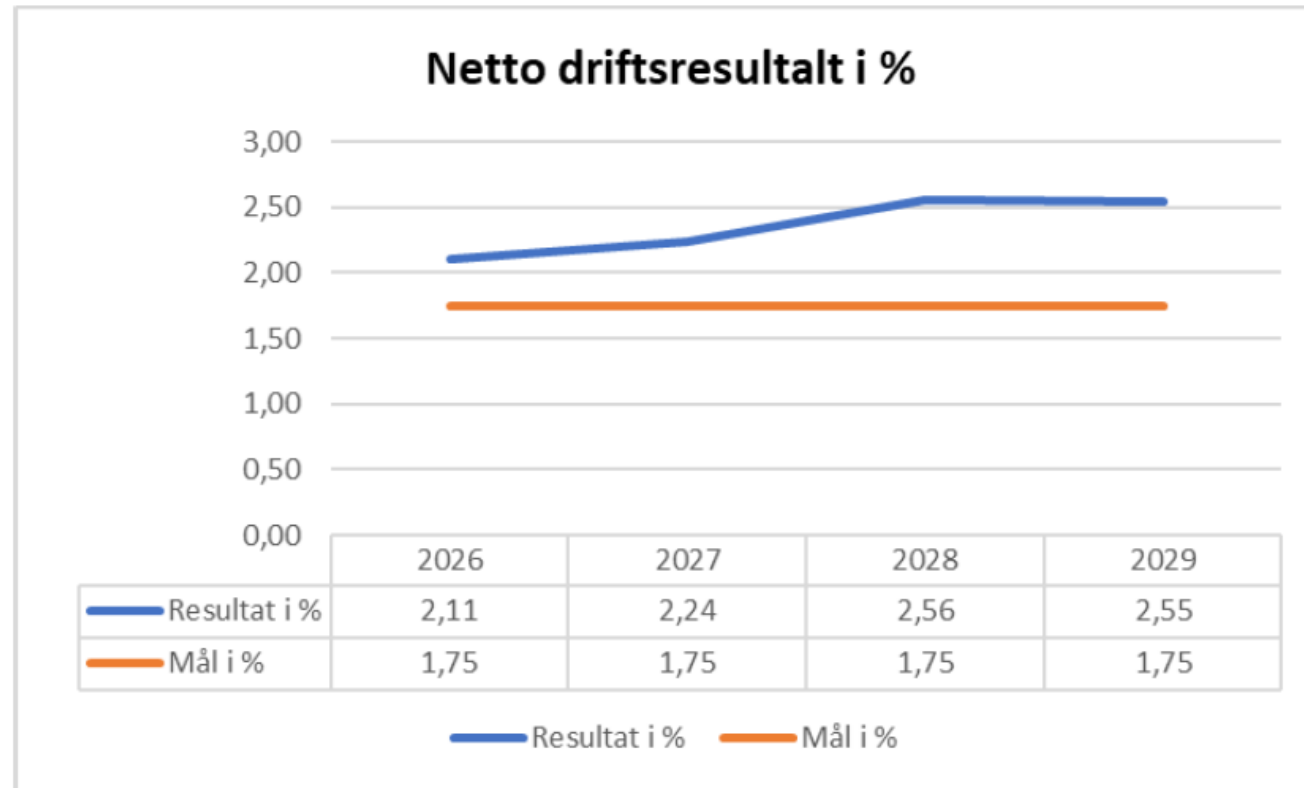
Konsesjonskraften for 2026 er solgt til fastpris, til en relativt gunstig og høyere pris enn i 2025. Det er utarbeidet over 50 driftstiltak. Mange av disse er basert på rammesaken 2026. Kommunedirektørens budsjettforslag har et netto driftsresultat på 2,11% og legger opp til positiv avsetning og økning av disposisjonsfondet gjennom hele økonomiplanperioden.

FIGUR 2 - FORDELING AV INNTEKTER 2026

7.1 Økonomiske rammevilkår

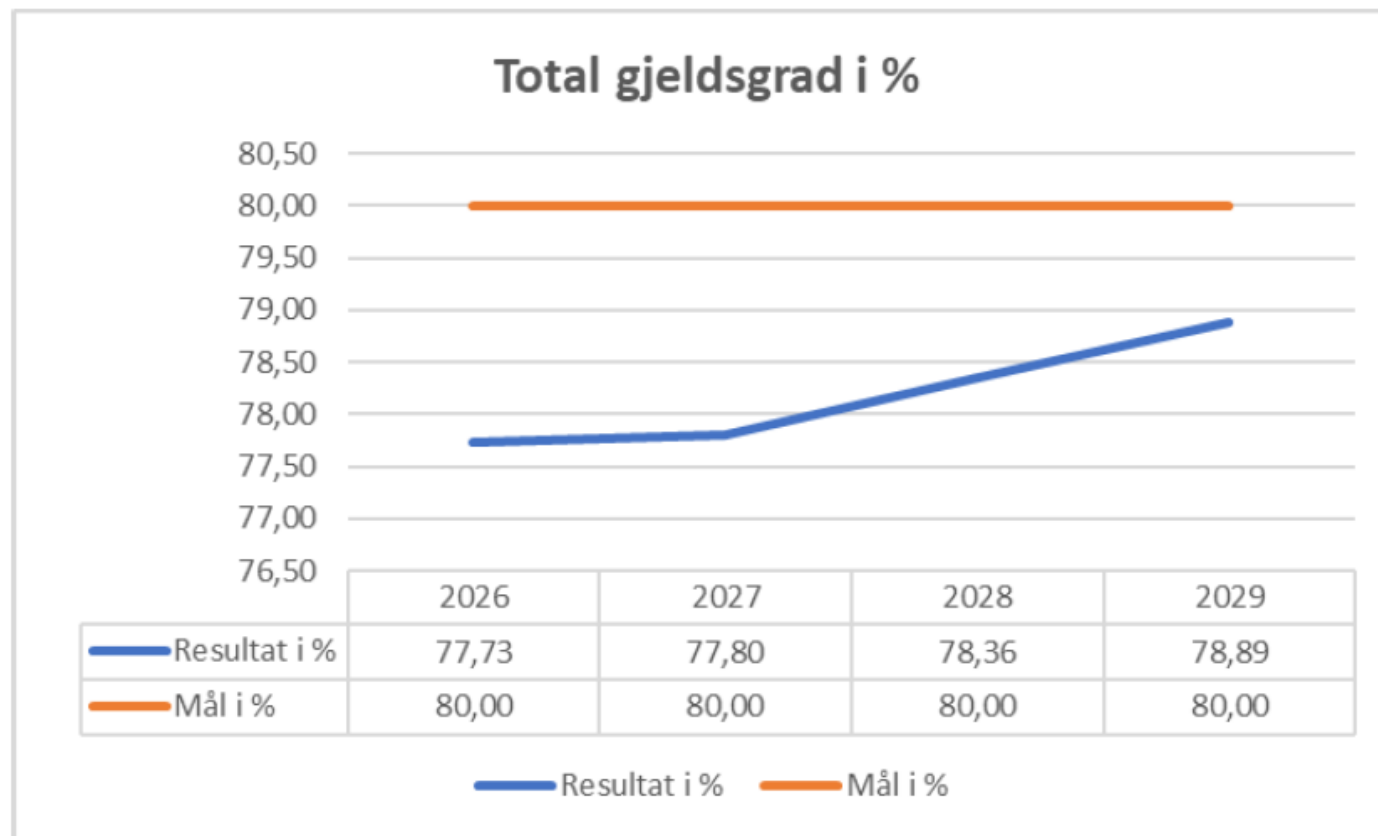
Finansielle måltall

FIGUR 4 - NETTO DRIFTSRESULTAT I % VISER VI AT MÅLTALLET BLIR NÅDD I HELE ØKONOMIPLANPERIODEN

Netto driftsresultat viser hva kommunene har igjen til finansiering av investeringer eller til å bygg opp reserver. Netto driftsresultat er hovedindikatoren for den økonomiske balansen i

Gjeldsgrad

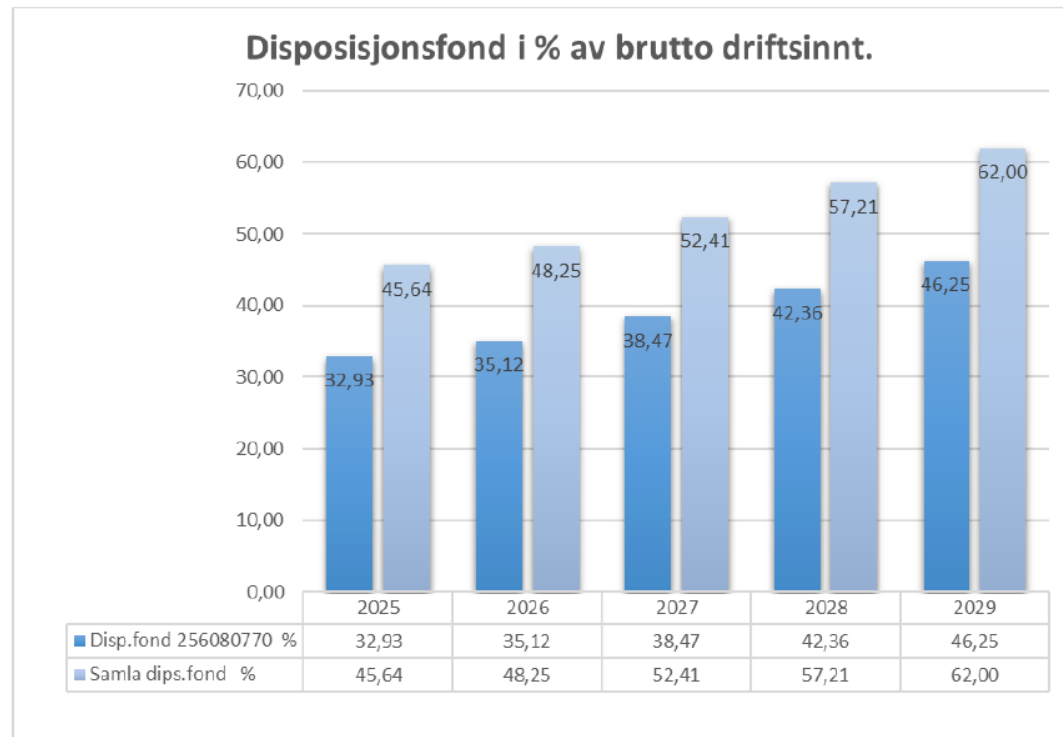

FIGUR 6 - NETTO GJELDSGRAD

Figur 6 viser den totale gjelden og at kommunen ligger under måltallet i alle årene i økonomiplanperioden. Kommunedirektøren viser til at den renteeksponerte gjelden for kommunen ligger i økonomiplanperioden på 46,7 % til 38,6 %.

Det vil være behov for store investeringer innen vann og avløp (VA), eventuelt for fremtidas oppvekst og helse og velferd. Dette vil bidra til at gjeldsgraden totalt sett vil øke.

Disposisjons fond

FIGUR 7 - DISPOSISJONSFOND I % AV BRUTTO DRIFTSINTEKTER

Disposisjonsfondet er kommunens viktigste buffer mot uforutsette negative utslag i økonomien, slik at for eksempel uforutsett økning i rentenivå eller nedgang i skatteinntekter eller kraftinntekter ikke skal få umiddelbar effekt på tjenestetilbudet.

Disposisjonsfondet består av to hoveddeler. Den første delen er det vi kan benevne «*penger på bok*» og er reelle midler kommunen har tilgjengelig på bankkonto eller i andre plasseringer. Den andre delen er en regnskapsteknisk plassering av framtidige forpliktelser til pensjon, som i all hovedsak gjelder premieavvik og amortisering.

Innbyggeren

Kommunedirektøren viser til notatet om befolkningsutviklingen frem mot 2050, som fulgte rammesaken som vedlegg. Notatet trekker frem tre sentrale utfordringer som kommunestyret bør være oppmerksom på:

- **Nedgang i barn 0 – 16 år:**
Frem til 2040 viser tallene en nedgang på ca. 115 barn i aldersgruppen 0-16 år. Omtrent hele nedgangen kommer blant barn i skolepliktig alder (SSB, hovedalternativet). En så stor reduksjon vil nødvendigvis påvirke kommunens skoletilbud, og kan føre til behov for tilpasning av både bemanning og struktur.
- **Nedgang i yrkesaktiv alder:**
Det er ventet en reduksjon på 427 personer i yrkesaktiv alder, som utgjør omtrent 16 % av arbeidsstyrken. En tilsvarende endring i dag ville bety en nedgang på ca. 70 årsverk i kommunen. Dette reiser store spørsmål om hvordan både næringslivet og Sauda kommune kan opprettholde driften med en så markant nedgang i arbeidskraft.
- **Økning i aldersgruppen over yrkesaktiv alder:**
En forventet økning på 199 personer over yrkesaktiv alder, hvorav 175 er i alderen 80 år og eldre (57 % økning), setter tjenesteproduksjonen under press. Med færre yrkesaktive vil det være krevende å opprettholde dagens tjenestenivå for en økende eldre befolkning.

A high-angle photograph of two women leaning over a white desk, looking at a computer screen. The woman on the left has long brown hair and is wearing a dark blue sweater over a black and white striped shirt and light blue jeans. The woman on the right has dark hair, wears glasses, a large silver earring, and a grey top. A computer mouse is visible on the desk. The background is a bright, out-of-focus office space.

Litt bedre hver dag

- Små steg – store forskjeller
- Kontinuerlig læring og utvikling
- Sammen for bedre tjenester
- Hver dag litt tryggere, litt klokere, litt bedre

Beholde, kvalifisere og rekruttere

- Skape attraktive og trygge arbeidsplasser
- Gi rom for utvikling og læring
- Tiltrekke og beholde dyktige medarbeidere
- Bygge stolthet og fellesskap

5 nye MFY-læringer (voksenlæringer)

- Gir flere mulighet til fagbrev og arbeid
- Bidrar til inkludering og rekruttering
- Styrker kvaliteten i tjenestene
- En vinn-vinn for kommunen og menneskene

The background of the image is a close-up of a jigsaw puzzle. The puzzle pieces are in various colors: red, orange, yellow, green, blue, and grey. A hand is visible in the bottom right corner, placing a blue puzzle piece into the larger assembly. The text is centered over the puzzle.

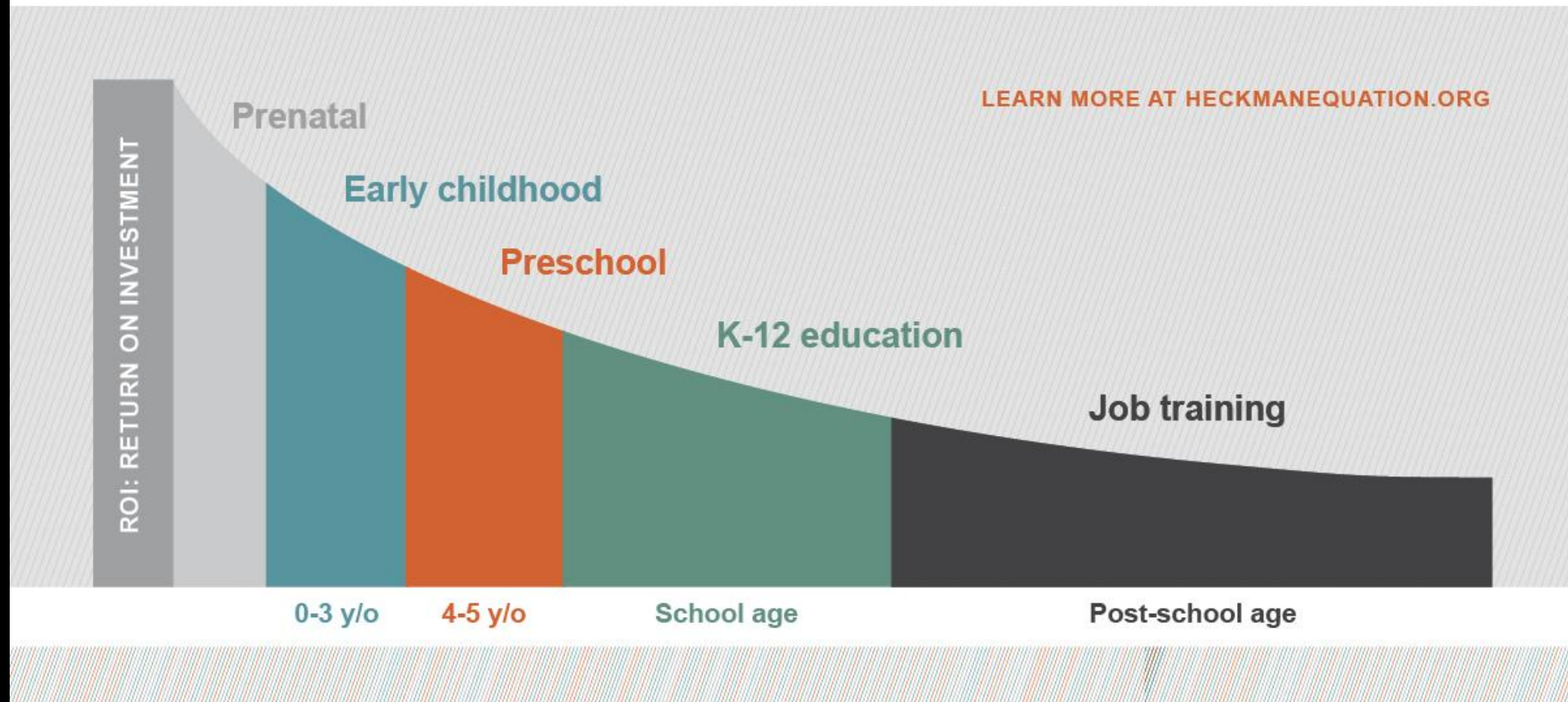
En god oppvekst skapes i fellesskap

Gode minner som aldri forsvinner

Return on Investment

Economic impact of investing in early childhood learning.

Plan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

«Det è tungt å ta tebaké ein barndom som è tapt»
Bjørn Eidsvåg

Strategi 1:

Forbedre organisering og prioritering av
tjenestetilbudet til barn og unge

Strategi 2:

Utjevne sosiale forskjeller

Strategi 3:

Samhandling gjennom BTI-modellen

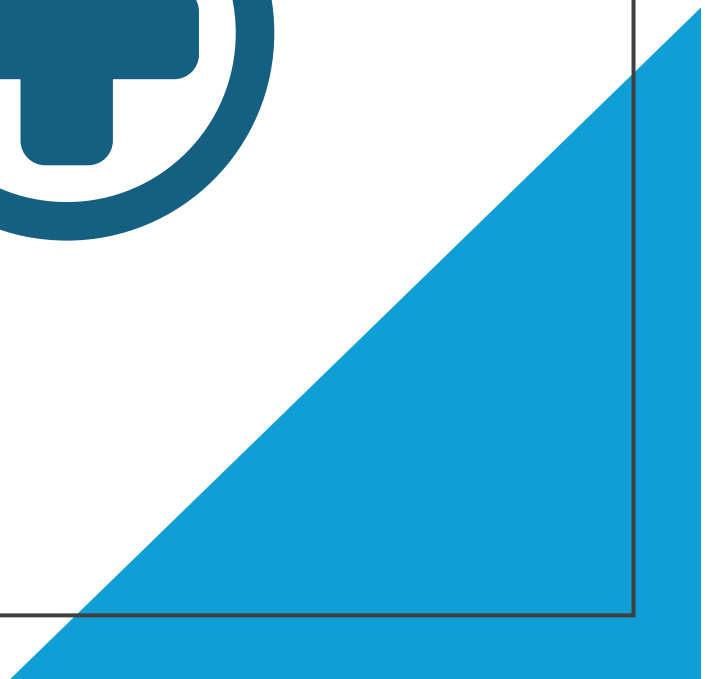
Anbefalte tiltak oppvekst

Anbefalte tiltak	2026	2027	2028	2029	Sum
OPP - 01 Styrket bemanning i barnehage	1 292 000	2 860 000	2 860 000	2 860 000	9 872 000
OPP - 03 Ressurser i SFO	1 695 500	3 733 500	3 733 500	3 733 500	12 896 000
OPP - 05 Frokost i barnehage	140 000	200 000	200 000	200 000	740 000
OPP - 06 E-sport samarbeid mellom Sauda kommune og Sauda IL	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
OPP - 07 Styrking av BTI-arbeidet, BTI-koordinator	428 000	428 000	0	0	856 000
OPP - 09 Sentrumsnære lokale til frivilligheten	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000
SUM	4 055 500	7 721 500	7 293 500	7 293 500	26 364 000

Et godt hus - et sterkt fellesskap

Helse og
velferd

A group of people, including an elderly woman, are performing a leg lift exercise in a dance or fitness class. They are lying on their backs on a wooden floor, holding their legs up straight. The woman in the foreground is wearing a white shirt and white shorts. Other people in the background are wearing various colored clothing, including red and black. The text "God plass å vokse opp og leve hele livet!" is overlaid on the image.

God plass å vokse opp og leve hele livet!

Utviklingstrekk mot 2050

Aldersbæreevne: måles som antall yrkesaktive pr. person over 67 år.

2025: 2,4

2030: 2

2050: 1,4

Utgiftsvekst som overgår inntekstveksten

Konsekvenser for sysselsetting, rekruttering og velferden

Anbefalte tiltak helse og velferd

Anbefalte tiltak	2026	2027	2028	2029	Sum
HV - 01 Barnevern toppbemanning - fast ansatt vikar.	326 500	426 000	426 000	426 000	1 604 500
HV - 03 Innsatsteam/heimerehabilitering	1 422 000	1 897 000	1 897 000	1 897 000	7 113 000
HV - 05 Videreføring av foreldrekurs COS-P	244 300	244 300	244 300	244 300	977 200
HV - 07 Styrking av BTI arbeidet. Overordnet koordineringsfunksjon	413 500	413 500	413 500	413 850	1 654 350
SUM	2 406 300	2 980 800	2 980 800	2 981 150	11 349 050

A group of people, including an elderly woman, are performing a leg lift exercise in a dance or fitness class. They are lying on their backs on a wooden floor, holding their knees and lifting their legs straight up. The woman in the foreground is wearing a white t-shirt and white shorts. Other participants in the background are wearing various colored clothing, including red and black. The text "God plass å vokse opp og leve hele livet!" is overlaid on the image.

God plass å vokse opp og leve hele livet!

Næring,
samfunn og
kultur

Mål

- Sykefravær
- Internkontroll
- Effektiv ressursbruk og digitalisering
- Frivillighet og samskaping
- Vedlikehold og bærekraft

**SIKKERHET OG
BEREDSKAP**

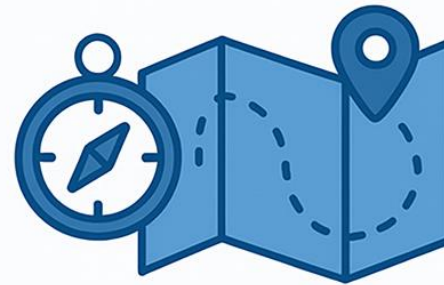
VEDLIKEHOLD

VALUTA FOR PENGENE

**PLANLEGGING
'FAILING TO PLAN IS
PLANNING TO FAIL**

Anbefalte tiltak	2026	2027	2028	2029	Sum
NSK-01: Forprosjektmidler	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	6 000 000
NSK-02: Tiltak iht. FDV-plan bygg	1 750 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 750 000
NSK-04: Livredningsdukker til opplæring	50 000	0	0	0	50 000
NSK-07: Sauda grønt-tilskudd	50 000	100 000	150 000	200 000	500 000
NSK-09: Ungdomskafe, aldersgruppen 15-18 år	599 000	1 268 000	1 268 000	1 268 000	4 403 000
NSK-10: Vedlikehold stadion	750 000	0	0	0	750 000
NSK-12: Utvikling Saudahallen	300 000	0	0	0	300 000
NSK-13: Oppfølging av tiltak klimaplan	120 000	470 000	470 000	470 000	1 530 000
NSK-15: Robotstøvsugere-/ vaskemaskiner renhold	50 000	0	0	0	50 000
NSK-16: Krypbe til beredskapsbåt	150 000	0	0	0	150 000
NSK-17: Kartlegging av aktsomhetsområde	300 000	0	0	0	300 000
NSK-18: Kompetanseheving brann	100 000	100 000	0	0	200 000
NSK-20: Bistand på landbruk	121 000	121 000	121 000	121 000	484 000
NSK-21: Treningsutstyr for lovpålagt røykdykkertrening/	150 000	0	0	0	150 000
NSK-22: Driftsutstyr vei og park	220 000	0	0	0	220 000
NSK-24: Digitalisering av kulturkort	75 000	0	0	0	75 000
SUM	6 285 000	4 559 000	4 509 000	4 559 000	19 912 000

Sikkerhet og beredskap

NSK-04: Livredningsdukker

NSK-13: Oppfølging av klimaplan

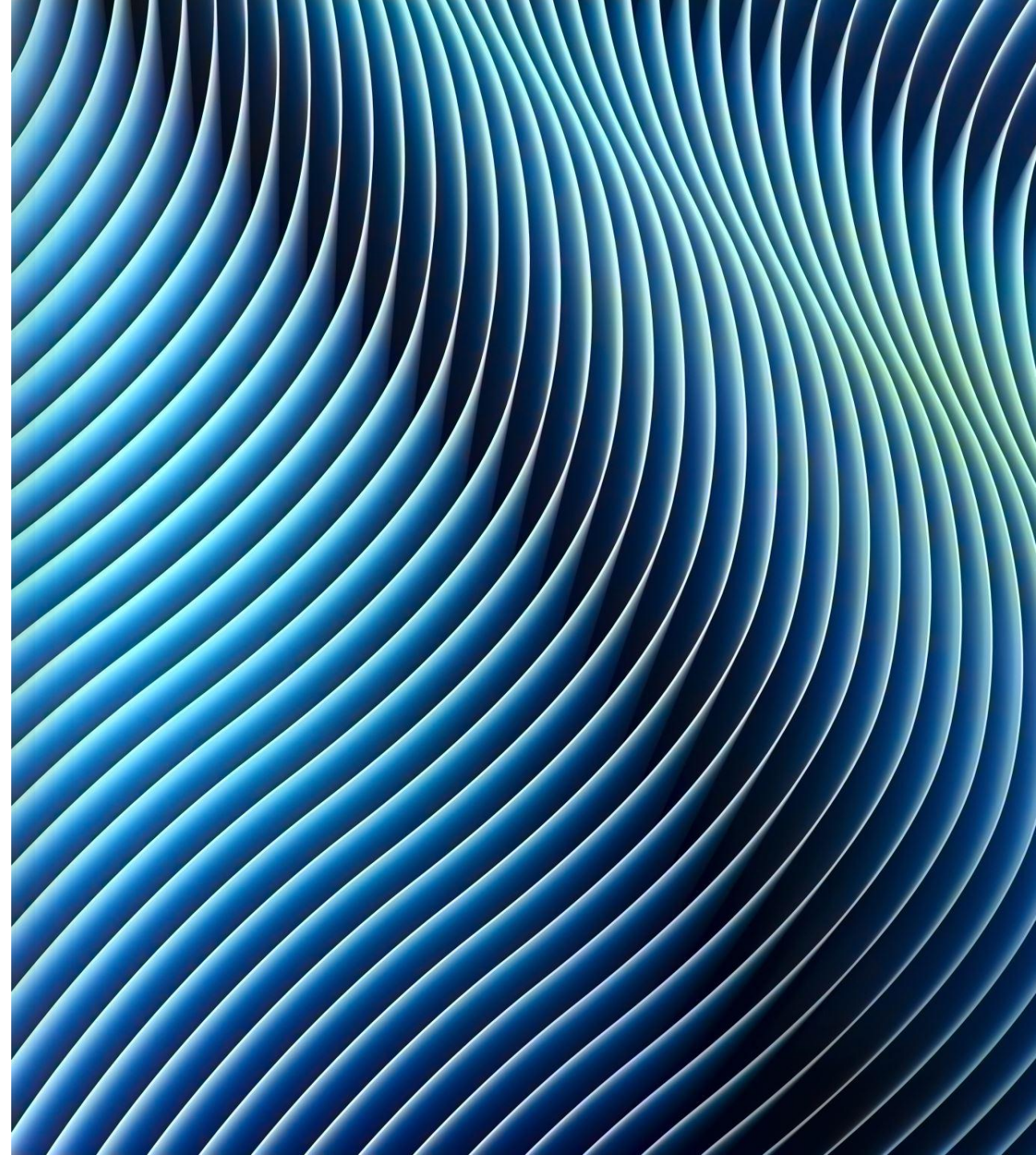
NSK-16: Krypbe til beredskapsbåt

NSK-17: Kartlegging av aktsomhetsområde

NSK-18: Kompetanseheving brann

NSK-21: Treningsutstyr røykdykking

NSK-22: Driftsutstyr vei og park

Vedlikehold

- NSK-02: Tiltak iht. FDV-plan bygg
- NSK-10: Vedlikehold stadion

Valuta for pengene

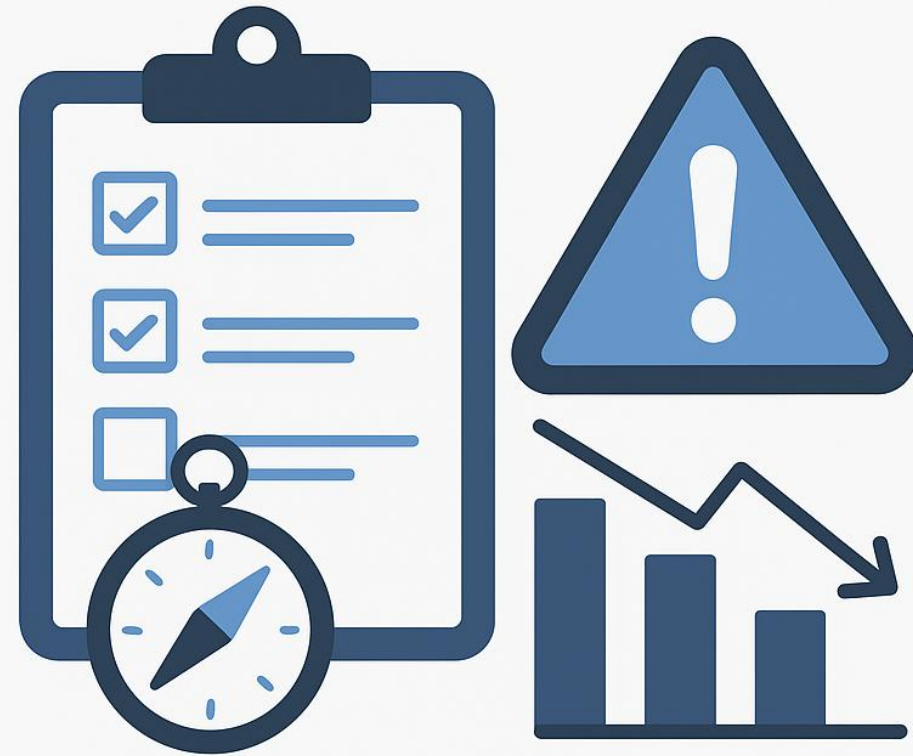
- NSK-07: «Sauda grønt-tilskudd»
 - NSK-09: Ungdomskafé
 - NSK-12: Utvikling Saudahallen
 - NSK-15: Robotstøvsugere-/vaskemaskiner
 - NSK-24: Digitalisering av kulturkort
-

NSK-01:
Forprosjektmidler

Planlegging

**FAILING TO PLAN
IS PLANNING TO FAIL**

+

2026 - 2029

	Område	2026		
(Hyundai Ionic)	Administrasjon	310 000		
rasjonsbil (Hyundai)	Administrasjon	400 000		
ktledelse	Administrasjon	2 350 000	2 350 000	
administrasjon		3 060 000	2 350 000	
nsatslederbil brann	Brann		2 000 000	
Sum brann		-	2 000 000	
Lyskilder	Bygg	1 000 000	1 000 000	1
Ventilasjonsanlegg BT2 ungdomsskolen	Bygg		2 000 000	1 5
Ventilasjon og fjernvarme BT1 ungdomsskolen	Bygg	1 800 000	1 800 000	
Resepsjon og arbeidsrom ungdomsskolen	Bygg	1 000 000		
Rive kommunal bolig	Bygg			500
Vannbehandling Saudahallen - forprosjekt	Bygg		400 000	
Solskjerming ungdomsskolen	Bygg	300 000		
Tilfluktsrom kommunale bygg	Bygg	1 000 000	1 000 000	1 000 0
Forprosjekt oppvekst	Bygg	1 500 000		
Adgangskontroll helse- og legesenter	Bygg			
Carport kommunale biler	Bygg			500
Elektriske anlegg kirkebygg	Bygg		1 000 000	1 000
Elektrisk anlegg Risvoll skule	Bygg			500
Ventilasjonsanlegg Austarheim skule	Bygg			900
Oppgradering tak Austarheim skule	Bygg			200
Rehabilitering av garderobeanlegg Fløgstad skule	Bygg			1
Ventilasjonsanlegg Leabøen barnehage	Bygg			
anbua Saudahallen	Bygg	1 500 000		
rosjekt oppvekst - fase 3	Bygg	3 000 000	7 000 000	
dering barnehager	Bygg	1 500 000	5 000 000	
tasjoner legesenter	Bygg	150 000		
tem svømmehall	Bygg			
	Bygg			
		12 750 000		
	Helse			
	Helse			

●

Investeringer

- Kjøretøy
- Fremtidens oppvekst
- Fremtidens helse
- Vann og avløp
- Fosstveitdammen

- Takk!